

ChatGPT và ứng dụng hiệu quả trong học tập nghiên cứu với sinh viên Trường Đại học Hạ Long

Nguyễn Quỳnh Nga*

*Trường Đại học Hạ Long

Received: 16/04/2024; Accepted: 26/04/2024; Published: 15/5/2024

Abstract: ChatGPT (Generative Pre-trained Transformer) is becoming a useful tool in education and training today. With its outstanding advantages, the ability to automatically generate answers and provide solutions to ChatGPT users' questions is becoming an indispensable tool in education and training to help students learn. Studying and researching become more convenient and effective than ever.

Keywords: Application, research

1. Đặt vấn đề

ChatGPT (Generative Pre-training Transformer) đang trở thành công cụ hữu ích trong giáo dục và đào tạo hiện nay. Với những ưu điểm vượt trội, khả năng tự động tạo ra câu trả lời và đưa ra giải pháp cho những thắc mắc của người dùng ChatGPT đang trở thành một công cụ không thể thiếu trong giáo dục đào tạo giúp học sinh học tập. Việc học tập, nghiên cứu trở nên thuận tiện và hiệu quả hơn bao giờ hết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. ChatGPT – sản phẩm thông minh của công nghệ trí tuệ nhân tạo

ChatGPT là là một công cụ chatbot (phần mềm mô phỏng và xử lý cuộc hội thoại của con người) dùng để xử lý các ngôn ngữ tự nhiên và được điều khiển bằng công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI), hoạt động dựa trên công cụ GPT-3 (Generative Pre-Trained Transformer 3) để xử lý tiếng nói hiện đại nhất hiện nay, sở hữu một bộ văn bản bao gồm 8 triệu tài liệu và hơn 10 tỷ từ, thông qua kho văn bản này, Chat GPT sẽ xử lý một lượng lớn văn bản và thực hiện các tác vụ xử lý ngôn ngữ tự nhiên. Khác với các công cụ chatbot thông thường sẽ lập chỉ mục các trang web trên internet để người dùng tự tìm kiếm thông tin, ChatGPT có khả năng tạo văn bản, đối thoại như một robot trả lời câu hỏi hoặc đưa ra đề xuất giống con người chỉ với những từ khóa cơ bản.

Một điểm đáng chú ý chính là việc tương tác dưới dạng đàm thoại và đưa ra những phản hồi rất đáng kinh ngạc, khá đầy đủ những câu hỏi mà người dùng đưa ra trong mọi lĩnh vực và chủ đề. Không chỉ dừng lại ở đó, ChatGPT còn có thể giúp người dùng làm thơ, viết văn, lên kế hoạch và thậm chí có thể viết mã lệnh như lập trình viên.

2.2. Ưu điểm và nhược điểm của ChatGPT

Tiềm năng không lồ mà ChatGPT sở hữu thực sự rất to lớn nếu được ứng dụng một cách đúng đắn. Một số ưu điểm của ChatGPT có thể liệt kê như:

Giải đáp các thắc mắc trong mọi lĩnh vực: Với kho dữ liệu đồ sộ, khả năng tổng hợp thông tin và truyền đạt dễ hiểu, ChatGPT có thể được tận dụng để giúp tìm câu trả lời cho các vấn đề trong cuộc sống.

Hỗ trợ trong lĩnh vực nghiên cứu: Sự hỗ trợ cần thiết của ChatGPT sẽ giúp nâng cấp trình độ nghệ thuật tại các các lĩnh vực nghiên cứu như xử lý ngôn ngữ tự nhiên và học máy.

Ở lĩnh vực tự động hóa: ChatGPT sẽ rút gọn quy trình nhập liệu và đơn giản hóa các thao tác trong việc quản lý chuỗi cung ứng, gia tăng năng suất làm việc.

Tuy nhiên, ChatGPT vẫn là một công nghệ đang được phát triển. Mặc dù đã bao gồm các mô hình ngôn ngữ lớn, nhưng công cụ này vẫn có những hạn chế mà người dùng cần thực sự cân nhắc trong quá trình sử dụng như sau:

Thiếu kiến thức chuyên ngành: ChatGPT rất mạnh trong việc tổng hợp kiến thức và trả lời những câu hỏi cơ bản. Mặc dù ChatGPT có thể trả lời rất nhiều câu hỏi trên nhiều chủ đề khác nhau, nhưng vẫn còn giới hạn trong một số chủ đề đòi hỏi sự tự nhiên và sáng tạo. Do chỉ là một công cụ AI, nó thiếu đi những kiến thức chuyên ngành, những kiến thức chuyên sâu mang tính học thuật cao trong nhiều lĩnh vực như khoa học, kỹ thuật, y học, v.v.

Thiếu khả năng chứng minh: Trong một số trường hợp, sinh viên có thể cần chứng minh hoặc cung cấp nguồn tham khảo để xác nhận thông tin mà họ sử dụng. Tuy nhiên, đây cũng là một hạn chế của

ChatGPT khi không thể cung cấp các nguồn tham khảo hoặc chứng minh các khẳng định một cách đáng tin cậy.

Khả năng tạo ra thông tin sai lệch: Mặc dù ChatGPT được đào tạo với một lượng lớn dữ liệu nhưng không phải tất cả thông tin mà ChatGPT cung cấp đều chính xác, có thể còn bị sai sót hoặc cập nhật thông tin sai lệch. Điều này sẽ trở thành một lỗ hổng lớn nếu như tin tưởng 100% vào những gì ChatGPT cung cấp mà không có sự tìm kiếm xác nhận lại dẫn đến việc sử dụng thông tin sai lệch gây hậu quả nghiêm trọng.

Thiếu khả năng tương tác: ChatGPT là một công cụ giao tiếp văn bản và không thể cung cấp khả năng tương tác trực tiếp như một giáo viên hoặc người cung cấp hướng dẫn. Vì vậy công cụ này sẽ không phù hợp cho những sinh viên cần sự tương tác và phản hồi từ người thầy để giải đáp các câu hỏi phức tạp hoặc để giải quyết các vấn đề đặc thù trong quá trình học tập.

Thiếu khả năng đánh giá và phân tích sâu. ChatGPT có thể cung cấp thông tin cơ bản và trả lời các câu hỏi đơn giản, nhưng nó thiếu khả năng đánh giá và phân tích sâu các vấn đề phức tạp. Sinh viên có thể cần kỹ năng phân tích, so sánh và suy luận để nắm bắt được các khía cạnh phức tạp của một vấn đề, điều mà ChatGPT không thể thực hiện hiệu quả.

Thiếu khả năng thích ứng với ngữ cảnh. Một nhược điểm của ChatGPT là không có khả năng thích ứng với ngữ cảnh hoặc thông tin mới. Điều này có nghĩa là nếu một thông tin mới được cung cấp hoặc một câu hỏi được đặt trong ngữ cảnh đặc biệt, ChatGPT có thể không thể hiểu và trả lời một cách chính xác.

Tại tọa đàm chuyên đề “ChatGPT và các góc nhìn đa chiều”, TS. Đặng Minh Tuấn -Viện trưởng Viện Nghiên cứu Công nghệ CMC đánh giá, chatbot này không phải quá thông minh và đặc biệt nó không có khả năng sáng tạo. Bản chất ChatGPT không phải là một cơ sở dữ liệu tri thức và không có khả năng suy diễn. Đơn thuần ChatGPT chỉ đoán từ tiếp theo dựa trên số lượng các liên kết giữa các từ đã có sẵn trong cơ sở dữ liệu được đem đi huấn luyện cho nó mà thôi. “Ở thời điểm hiện tại, chỉ nên coi ChatGPT như một tài nguyên tham khảo với mục đích học tập hoặc tìm kiếm thông tin, chứ không nên coi đây là một nguồn tin tuyệt đối để đưa ra các quyết định quan trọng”, TS. Đặng Minh Tuấn đưa ra lời khuyên.

ChatGPT khá thú vị và hữu ích trong một số lĩnh vực, tuy nhiên phải mất rất nhiều thời gian nữa thì phần mềm này mới có thể so sánh được với trí tuệ của con người. Chatbot này chỉ đưa ra được câu trả lời dựa trên những gì được học, không suy diễn được ra những thứ gì chưa được học.

2.3. Ứng dụng ChatGPT để đạt hiệu quả cao nhất trong học tập, nghiên cứu với sinh viên trường Đại Học Hạ Long

Một trong những lợi ích của ChatGPT có thể ứng dụng trong học tập, nghiên cứu đó là tìm kiếm thông tin một cách nhanh chóng và hiệu quả, tiết kiệm thời gian và công sức hơn so với việc tìm kiếm thông tin qua các nguồn khác. Tuy nhiên sinh viên nên luôn xác minh và kiểm tra nguồn thông tin từ Chat GPT bằng cách tìm hiểu từ các nguồn đáng tin cậy khác. Điều này giúp đảm bảo tính chính xác và độ tin cậy của thông tin, đồng thời biết rõ hơn về nguồn thông tin mà Chat GPT đã sử dụng, học cách đánh giá thông tin, nhận biết thông tin sai lệch và kiểm tra tính xác thực của các nguồn thông tin thông qua những bài học về trí tuệ nhân tạo trong nhà trường.

Nếu chỉ hỏi và đọc câu trả lời từ ChatGPT một cách đơn thuần, kỹ năng tự học của sinh viên sẽ chưa hoàn toàn hiệu quả. Bằng cách kết hợp sử dụng công nghệ và tư duy sáng tạo, sinh viên có thể sử dụng Chat GPT như một công cụ để tìm kiếm thông tin và ý tưởng, nói cách khác là tạo ra một dàn bài chi tiết. Sau đó, sinh viên có thể kết hợp với khả năng tư duy sáng tạo của chính mình để phát triển ý tưởng mới và suy nghĩ độc đáo. Việc này có thể giảm số thời gian sinh viên cần bỏ ra để thực hiện những bước cơ bản và tập trung vào những sáng tạo độc đáo của riêng mình.

Chat GPT có thể được sử dụng như một công cụ hỗ trợ quan trọng, nhưng nó không thể hoàn toàn thay thế vai trò của giảng viên. Nên kết hợp giữa Chat GPT và người hướng dẫn, sinh viên cần duy trì sự tương tác với các giảng viên để được tư vấn, hỗ trợ và phản hồi xây dựng những kiến thức toàn diện. Thay vì chỉ dựa vào Chat GPT, một giảng viên chuyên ngành có thể hiểu và đáp ứng được nhu cầu cụ thể của sinh viên, hỗ trợ trong việc giải quyết các khó khăn và khuyến khích sự phát triển cá nhân. Việc kết hợp giữa Chat GPT với tương tác của sinh viên và giảng viên sẽ mang lại một môi trường học tập toàn diện và tối ưu hóa khả năng học tập của sinh viên.

Ngoài việc kết hợp giữa Chat GPT với môi trường học tập, các sinh viên có thể học cách tương tác với Chat GPT theo nhiều cách khác nhau mà những chuyên gia về AI khuyến nghị. Thay vì chỉ đưa ra những câu lệnh đơn giản, các sinh viên nên đưa vào những thông tin chính xác và yêu cầu Chat GPT phân tích thông tin theo một cách khác. Điều này có thể giúp Chat GPT có được những thông tin mới và xử lý những yêu cầu của sinh viên một cách chính xác hơn.

Sinh viên có thể chủ động lên kế hoạch tự học và trau dồi kiến thức thường xuyên với ChatGPT. Việc học với ChatGPT là không giới hạn về không gian, thời gian. Sinh viên có thể tiếp tục học và lặp lại quá trình này để nâng cấp bản thân mỗi ngày bằng việc lĩnh hội kiến thức ở đa lĩnh vực.

Ngoài ra, ChatGPT cũng có thể hỗ trợ giải quyết một số vấn đề về học tập và đưa ra lời khuyên cho những thắc mắc xoay quanh đến vấn đề việc làm, tương lai... Đặc biệt, ChatGPT cung cấp cho sinh viên cơ hội để giao tiếp với một hệ thống AI, giúp sinh viên cải thiện kỹ năng giao tiếp với người máy từ đó nâng cao kỹ năng giao tiếp với các hệ thống công nghệ khác trong tương lai.

Để có thể ứng dụng một cách hiệu quả bất cứ công nghệ hiện đại nào, không chỉ riêng trí tuệ nhân tạo, các bạn sinh viên cần học cách “lãnh đạo”, thay vì trở thành “nô lệ” của công cụ đó. Hãy luôn tâm niệm không được cho phép bản thân lùi đi trước

những biến đổi của công nghệ mới.

3. Kết luận

Mặc dù vẫn còn nhiều hạn chế, không thể phủ nhận rằng Chat GPT là một công cụ vô cùng hữu ích với nhiều công dụng, có thể đáp ứng đa dạng nhu cầu sử dụng của người dùng. Tuy vậy, nên sử dụng công cụ này một cách phù hợp và có chủ đích để tránh những rủi ro tiềm ẩn.

Học tập và nghiên cứu là một hành trình khám phá tri thức và được chinh phục những giới hạn khó. Nếu như điều này dễ dàng được đáp ứng bởi công cụ của trí tuệ nhân tạo thì sẽ chẳng còn gì thú vị. Với nhận thức này, các bạn trẻ sẽ luôn tự tin và tự chủ trong quá trình bước vào công cuộc chuyển đổi số trên tất cả lĩnh vực.

Tài liệu tham khảo

[1]. Firat, M. (2023). What ChatGPT means for universities: Perceptions of scholars and students. *Journal of Applied Learning and Teaching*, 6(1), 57-63. <https://doi.org/10.37074/jalt.2023.6.1.22>

[2]. Dương Thanh Linh (2023). Ứng dụng ChatGPT thúc đẩy dạy và học bậc đại học trong kỉ nguyên trí tuệ nhân tạo. *Tạp chí Khoa học và Công nghệ, Trường Đại học Bình Dương*, 6(2), 153-160.

[3]. Qadir, J. (2023). Engineering education in the era of ChatGPT: Promise and pitfalls of generative AI for education. In 2023 IEEE Global Engineering Education Conference (EDUCON) (pp. 1-9). IEEE.

Vận dụng mẫu nghi thức lời nói(tiếp theo trang 66)

3. Kết luận

Dựa trên mẫu nghi thức lời nói, học sinh có được điểm tựa để tạo ra được lời nói giao tiếp phù hợp, giúp tạo ra tính kế thừa qua từng bài học. Các em trở nên tự tin hơn khi giao tiếp. Học sinh sẽ thể hiện được sự tự duy và sáng tạo của mình khi nói được nhiều lời nói giao tiếp khác nhau, phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau. Để tạo hiệu quả trong dạy học nghi thức giao tiếp, học sinh cần được tạo điều kiện luyện tập nhiều, đặc biệt với học sinh lớp 1. Các em cũng cần được động viên, tạo tâm lý thoải mái mỗi khi thực hành lời nói giao tiếp.

Tài liệu tham khảo

[1] Bùi Mạnh Hùng (Tổng chủ biên), N. T. (2020). *SHS, VBT, SGV Tiếng Việt 1, tập một, tập hai*. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

[2] Đỗ Việt Hùng (Tổng chủ biên), L. P. (2022).

SHS, VBT, SGV Tiếng Việt 1, tập một, tập hai. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

[3] GD&ĐT, B. (2018). *Chương trình Giáo dục phổ thông môn Ngữ văn ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Hà Nội*. Bộ Giáo dục và Đào tạo.

[4] Nguyễn Thị Ly Kha (Chủ biên), N. L. (2023). *Cơ sở môn Tiếng Việt ở Tiểu học*. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

[5] Nguyễn Thị Thuýết (Tổng chủ biên kiêm Chủ biên), H. T. (2022). *SHS, VBT, SGV Tiếng Việt 1, tập một, tập hai*. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh.

[6] Tâm, Đ. T. (2012). Dạy học nghi thức lời nói cho học sinh Tiểu học trong môn Tiếng Việt. *Tạp chí Viện khoa học giáo dục Việt Nam*.